

NOVI GROBOVI

MARTIN BRADAC

Snoči je preminil na svojem domu Martin Bradac (Bradovek), star 69 let, stanujoč na 829 E. 150 St. Rojen je bil v vasi Ajdovca na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 52 leti. Delal je pri New York Central železnici.

Tukaj zapušča štiri hčere: Mrs. Marie Naiman, Mrs. Leona Kalous, Mrs. Ann Kreit in Mrs. Dorothy De Lembo, štiri sinove: Edward, Martin, Albert in George, sestro Mrs. Mary Zaletel in brata Frank v Madison, O., ter brata Joseph in 10 vnukov. Soproga Mary je umrla leta 1947. Pogreb se vrši v soboto zjutraj iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St., v družinsko grobnico na pokopališče Calvary.

TEREZJA SUBIC

V Presto, Pa., je umrla na svojem domu Terezija Subic, rojena Stribar. Doma je od sv. Duha pri Krškem. Zapušča soproga Pavla, doma iz Škofje loke, tri hčere in dva sinova, tu v Clevelandu pa nečaka Joseph Stribar, 1031 E. 71 St., in nečakinjo Mary Subic v Willock, Pa. Pogreb se vrši v soboto zjutraj v cerkev sv. Barbare v Bridgeville, Pa.

DIKTATOR PERON PRIPOROČA "KOMPROMIS"

BUENOS AIRES, 3. maja. — Argentinski diktator Juan D. Peron je danes izjavil, da kapitalizem in komunizem ne moreta živeti skupaj in vsled tega je priporočil sistem, ki ga je upeljal v Argentini, kot "tretjo silo", s katero lahko doseže "trajni mir."

Peron, ki je govoril na zasedanju kongresa, je izjavil, da kapitalizem z izjemo "polomov individualnega liberalizma" ni nič za nuditi svetu. Pristavil je, da so edino Zedinjene države v starju, da preživijo v spopadu s Sovjetsko zvezo, ker da so ostale zapadne države vsled vojne tako razdejane, da bi ljudstva v teh državah sprejela vsako politično doktrino, ki bi jim pokazala pot iz njihovega položaja.

Argentinski diktator je dalje rekel, da bi se kapitalizem moral srečati na pol poti s komunizmom na političnem, ekonomskem in socialnem polju, če želi preživeti svojo krizo. Na političnem polju bi se moralo ustanoviti kooperativni politični sistem, na ekonomskem pa socialno ekonomijo, ki bi služila interesom ljudstva.

Kot je rekel Peron, je sistem v Argentini, ki ga na splošno smatrajo za fašizem, ta "tretja pot," ki jo priporoča.

BOGAT PLEN

NASHVILLE, Tenn., 3. maja. — Neki oboroženi ropar je danes oropal tukajšnje podružnice neke banke za \$25.400. Ropar je izvršil ne da bi upravnika banke, ki je bil oddaljen le nekaj 300 čevljev, kaj slutil. Upravnik je mirno govoril z nekim možem, ko se je ropar mimo njega oddaljil z bogatim plenom.

GLAVNI TAJNIK ZN SE BO V MOSKVI SEŠTAL S STALINOM

PARIZ, 3. maja.—Glavni tajnik organizacije Združenih narodov Trygve Lie je danes naznanil, da bo odpotoval v Moskvo, kjer se bo sestel s sovjetskim premijerjem Stalinom. Cilj sestanka je, da se najde način za končanje mrzle vojne med vzhodom in zapadom.

Lie je ostro obsodil priporočilo bivšega ameriškega predsednika Herberta Hooverja, ki je zadnji teden priporočil, da se iz organizacije Združenih narodov izloči Sovjetsko zvezo in vse komunistične države, ali pa ustanovi novo mednarodno organizacijo, v kateri bi bile zastopane le ne-komunistične države. Čeprav ni omenil Hooverja, je Lie očividno mislil na njegov predlog, ko je rekel, da bi predlog, da se svet za stalno razdeli na dva sovražna tabora, prej ko slej vodil v tretjo svetovno vojno.

Glavni tajnik Združenih narodov se je že sestel s predsednikom Trumanom in državnim tajnikom Achesonom. V Londonu je bil pri angleškem premijerju Attleeju, medtem ko se je v Parizu sestel s premijerjem Bidaultom.

Lie je že pred več tedni izjavil, da namerava odpotovati v Moskvo. Dal pa je vedeti, da ne bo šel, če se bo na pogovorih s predstavniki zapadnih sil pričel, da bi potovanje v Moskvo bilo popolnoma brez pomena.

Glavnega tajnika bo spremljal na potovanju pomožni glavni tajnik Združenih narodov Konstantin Zinchenko, ki je sovjetski državljani.

"Od leta 1945 se je najbolj kritičen položaj razvil v tem letu in to ne samo za Združene narode, ampak za bodočnost celega sveta," je rekel Lie.

Glavni tajnik Združenih narodov si je zadnje čase prizadeval, da bi rešil novo krizo, ko je zapadnim silam svetoval, naj pristanejo na sovjetsko zahtevo, da se v organizaciji Združenih narodov zamenja kitajske nacionalistične delegate s komunističnimi.

Končni volilni rezultati

COLUMBUS, O., 3. maja.—Tajnik države Ohio je danes objavil neuradne popolne rezultate primarnih volitev, ki so se vršile pretekli tork.

Po zadnjih rezultatih je guv. Frank J. Lausche bil nominiran kot demokratski kandidat za guvernerja s 364.364 glasov, republikanski protikandidat Don H. Ebricht pa je dobil 337.018 glasov.

Za demokratskega kandidata za lieut. guvernerja je bil izvoljen George D. Nye, ki je dobil 268.011 glasov, njegov republikanski nasprotnik pa bo J. Eugene Roberts, ki je dobil 140.950 glasov.

Demokratski kandidat za ohijskega Državnega tajnika Charles F. Sweeney je brez opozicije bi izvoljen s 332.201 glasom. Republikanski kandidat za ta urad Ted Brown je premagal trojico protikandidatov s 129.590 glasov.

Za kandidate za senat države Ohio so bili izvoljeni sledeči demokraci:

Elizabeth F. Gorman, Joseph W. Bartunek, Frank Kilbane, Frank J. Svoboda, Mark McElroy in Anthony J. Celebreze. Štirje sedanji demokratski se-

NOČNA PUSTOLOVŠČINA ŽENE, KI SE JE NA SMRT USTRAŠILA

OMAHA, Neb., 2. maja. —Neka tukajšnja Omahačanka je začela ponoči kašljati. Ko se je zbudila, je v grozi opazila, da nima več spodnjih umetnih zobov. Kratko zatem jo je začel boleti želodec.

Žena je blela od strahu pohitela v bolnišnico, kjer je povedala, da je pogoltnila umetne zobe. Zdravniki so jo pregledali, toda umetne zobe niso našli.

Nesrečna žena se je vrnila domov. Slučajno je pogledala pod posteljo in srce ji je vztrepetalo od veselja, ko je na podu opazila svoje izgubljene zobe.

SLOVENKA NASTOPI V PETJU

MISS FRANCES ADLER

V nedeljo popoldne priredi pevski zbor "Slavulj" skupno z Hrvatskim kulturnim društvom svoj letni koncert in program v Hrvatskem domu na 15719 Waterloo Rd. Pričetek programa bo ob 3:30 uri.

Kot solistinja bo nastopila poznana Slovenka Miss Frances Adler, katere starši živijo v slovenski naselbini okrog 80. ceste v Newburghu. Miss Adler je priznana pevka ter je članica slovitega Duquesne Tamburitzan orkestra v Pittsburghu, s katerim je nastopila že nešteto krat po raznih mestih Amerike. Vse povsod je bila navdušeno sprejeta. Občinstvo je vabljenjo na koncert v nedeljo.

V AMERIKI JE VKUPNO

55.000 KOMUNISTOV
NEW YORK, 3. maja.—Šef FBI J. Edgar Hoover je danes pred člani Velike lože masonov države New York izjavil, da je v Zedinjenih državah okrog 55.000 komunistov.

Hoover je rekel, da so ti komunisti sicer člani "strogo disciplinirane in uničevalne sile," da pa še vedno glavno silo predstavljajo komunistični simpatizerji, katerih da je okrog 500.000.

MUSSOLINJEV GENERAL BO KMALU PROST

RIM, 3. maja. — Mussolinijev maršal Rodolfo Graziani, ki je večeraj zaradi izdajstva bil obsojen na 19 let zapore, bo v teku štirih mesecev izpuščen na svobodo. Po zakonu je upravičen na pomilostitev za dobo 13 let, poleg tega pa je bil v zaporu več kot pet let.

OBRAVNAVA PROTI JU- GOSLOVANOM V ALBANJI

PRAGA, 3. maja. — Albanska časnikarska agencija je danes naznanila, da se je v Tirani začela obravnava proti šestim Jugoslovancem, ki so obtoženi, da so vohunili in vršili sabotažo "za Titovo klicko."

Domače vesti

Poroka

V soboto zjutraj ob 9:30 uri se bosta poročila v cerkvi sv. Viljema Miss Marian Ross, hči Mr. in Mrs. Ross iz Lake Shore Blvd., ter Mr. Albert Volk, sin Mrs. Mary Cernigoy iz 702 E. 160 St.

Poročila se bosta v soboto popoldne ob dveh na domu nevestinih staršev, Miss Dolores J. Cergol, hčerka Mr. in Mrs. Joseph Cergol, 296 E. 195 St., in Mr. Harry E. Schutt, sin Mr. in Mrs. Harry A. Schutt, 21430 S. Lake Shore Blvd.

Novoporočencem čestitamo in jim želimo vse najboljše v zakonu!

Zbor "Triglav" priredi koncert

Svoj spomladanski koncert priredi pevski zbor "Triglav" v nedeljo popoldne v Sachsenheim dvorani, 7002 Denison Ave. Koncert se prične točno ob 4. uri popoldne. Vspored bo raznoličen in pod spretnim vodstvom pevovodje Frank Vauter bodo pevci in pevke prav gotovo zadovoljili posetnike. Takoj po koncertu se razvije prosta zabava s plesom v Domu za zapadnih Slovencev, to je nasproti dvorane, kjer bo podan koncert, na 6821 Denison Ave.

Člani zbora "Triglav" se prijazno priporočajo pevcem ostalih zborov v Clevelandu kakor tudi občinstvu v splošnem za obilen poset.

Občni zbor "Cankarja"

V petek, 5. maja se vrši redna letna seja dramskega društva "Ivan Cankar" v dvorani št. 1 Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Pričetek točno ob 8. uri zvečer. Poziva se člani, da se gotovo udeležijo te seje, da se skupno določi nadaljnje delo tega kulturnega društva.

Zaroka

Zaročila sta se Miss Mary Jakovac, hčerka Mr. in Mrs. Jakovac iz E. 109 St., in Mr. Anthony Juretič, sin Mr. in Mrs. Anton Juretič, 1378 W. 52 St. Bilo srečno!

Philco ledenice

Gospodinje, ki si nameravajo nabaviti nove električne ledenice ali "freezerje" za hrano, si bodo dobro storile, če si ogledajo nove modele, ki jih imajo na ogled v Brodnickovi trgovini s pohištvo na 16013 Waterloo Rd.

Delegatinja

Mrs. Frances Legat iz Heccker Ave. je bila izvoljena za delegatinjo na konvencijo SNPJ, ki se vrši v Detroitu. Zastopala bo društvo Slov. Sokolice št. 442 in društvo Velebit št. 544 SNPJ.

Dram. zbor "Anton Verovšek"

Jutri, v petek zvečer ob osmih se vrši redna seja dram. zbora "Anton Verovšek" v S. D. Domu na Waterloo Rd. Prosi se vse članstvo, da se udeležijo v polnem številu.

NEMSKI ZDRAVNIKI UMORILI 3.000 OSEB

FRAIBURG, Nemčija, 3. maja. — Dva nemška zdravnik sta bila obsojena vsak na 12 let zapore ob težkem delu, ker sta umorila 3.000 oseb, za katere so nacisti rekli, da ni vredno da bi živeli. Zdravnika, dr. Julius Schreck in dr. Ludwig Brauer, sta se zagovarjala, češ da so jima nekaki ukazali, naj bolnike umorijo.

NEMCI, KI SO SE KOT ČLANI DENACIFIKACIJSKIH ODBOROV ZAMERILI, NE DOBIJO SLUŽBE

FRANKFURT, Nemčija, 2. maja.—Uradniki ameriškega visokega poverjenika v Nemčiji bodo skušali zaščititi one Nemce, ki so bili vpisani v odbori za denifikacijo in se vsled tega tako zamerili nacistom in njihovim podpirateljem, da ne morejo dobiti nobene druge službe.

Nemce, ki so poskušali zatreči nacizem, ne sprejemajo ne v vladne in ne v privatne službe. Ostali Nemci jih smatrajo za izmečke, kolaboratorje in izdajalce.

Težave za ta Nemce so se pojavile, ko so zapadne sile ukinile denacifikacijske programe in so se nacisti začeli vračati v množice važne urade. Ko so izgubili službo v denacifikacijskih uradih, so ti Nemci skušali dobiti bodisi državno službo, ali pa se uposliti v privatnih tovarnah in uradih, kar pa jim večinoma ne uspeva.

Tožilec enega največjih denacifikacijskih odborov v Ludwigshafenu, Eugene Krauter, je izjavil, da je bilo odslovljenih 400 uradnikov odbora, ki še vedno tavajo po ulicah in iščejo delo.

"Privatni delodajalci jih zavračajo, češ da so izdajalci in jih pošiljajo nazaj Američanom, za katere da so služili."

Krauter je omenil tudi ameriško poročilo, po katerem je razvidno, da je v civilnih službah v Wuerttemberg-Baden vpisanih 60 odstotkov nacistov.

Težave nimajo samo oni Nemci, ki so sodelovali pri poskusih, da se zatire nacizem, ampak tudi Nemci, ki so imeli navadne in ne-politične službe v ameriških uradih.

Ameriški visoki poverjenik John J. McCloy je osebno opozoril visoke nemške uradnike, da se godi krivica Nemcem, ki so bili vpisani v odbori. Toda čeprav je bil obljubljen poseben zakon, s katerim bi se te "zaznamovane Nemce" zaščitilo, ni nemški parlament sploh razmislil o takšni predlogi.

Zaključne slike v knjižnici

V Norwood podružnici javne knjižnice se bo v torek zvečer ob 7.30 uri kazalo zadnje premikajoče slike v tekoči sezoni. Vstopnina je prosta vsem in otroci imajo vstop v spremstvu odraslih. Vabi se javnost na poset.

Nov slovenski program

Pričenši nocoj se bo vsak četrtek zvečer slišalo slovenski program na radio postaji WDOK (1260). To je nova radijska postaja s 5.000 kilovati in se jo dobi takoj poleg postaje WGRA. Program bo ob sedmih, ter ga bo vodil poznani Martin Antončič, ki že dolgo vrsto let vodi slovenski radijski program na postaji WGRA vsako nedeljo zjutraj ob 10.30. Nedeljski slovenski program se bo slišalo tudi v bodoče, ob istem času kod do sedaj.

35-letnica poroke

Dne 1. maja sta Mr. in Mrs. Lawrence Hrovatin iz 798 E. 99 St. obhajala 35-letnico njihovega zakonskega življenja. K temu dogodku izrekajo slavljencema iskrene čestitke prijatelji in znanci, ki jima želijo vse najboljše še na mnoga leta!

AMERIKA BAJE IMA BAZE NA JAPONSKEM

TOKIO, 3. maja. — Sovjetski general Kuzma Derevyanko je danes od gen. MacArthurja zahteval, naj pojasni, če Zedinjene države imajo ali pa ne vojaške in mornariške baze na Japonskem. Kot predstavnik sovjetske misije v Tokiju je general Derevyanko v svojem pismu izjavil, da bi obnova takšnih baz na Japonskem kršila smernice zaveznških okupacijskih sil.

Sovjetski general je omenil poročila v amerškem pismu in izjave ameriških vojaških predstavnikov. Med ostalim je citiral tudi vpokojenega ameriškega admirala D. C. Ramseya, ki je v aprilu leta 1948 izjavil, da baze na Japonskem predstavljajo mogočno kombinacijo baz za primer bodočega konflikta na Daljnem vzhodu.

SOVJETSKA ZVEZA RAZPI- SALA NOVO POSOJILO

MOSKVA, 3. maja. — Sovjetska vlada je danes razpisala novo državno posojilo v znesku 20.000.000.000 rubljev, kar je v uradni izmenjavi pet milijard dolarjev. Delavci in farmarji prireajo množične sestanke, na katerih kupujejo vladne bonde.

OSEM UČITELJEV ODSLOV- LJENIH V NEW YORKU

NEW YORK, 3. maja. — Newyorški šolski odbor je danes odslovil osem učiteljev osnovnih šol, ki niso hoteli odgovoriti na vprašanje, če so komunisti ali pa ne. Unija učiteljev je izjavila, da je šolski nadzornik dr. William Jansen odslovil učitelje kot maščevanje za nedavne kontroverze v zvezi s plačili učiteljev.

RUSI ZAHTEVAJO PO- GAJANJA ZA AVSTRIJO

LONDON, 3. maja. — Sovjetski ambasador Georgij N. Zarubin je danes zahteval od zastopnikov Zedinjenih držav, Anglije in Francije takojšnjo obnovo pogajanj za sklenitev mirovne pogodbe za Avstrijo. Predstavniki zapadnih sil so bili zelo presenečeni vsled te zahteve, toda so na njo pristali. Pogajanja bodo obnovljena v četrtek.

Predstavniki štirih sil so se zadnjič sestali 26. aprila ter sklenili, da bodo pogajanja obnovili 22. maja.

SLOVASKI DUHOVNICI PODPIRAJO VLADO

PRAGA, 3. maja.—Uradna češkoslovaška časnikarska agencija je danes naznanila, da so katoliški duhovniki, ki so se iz vseh slovaških župnij zbrali na zborovanju v Trencianskih Toplicah, obljubili, da bodo na celi črti podpirali komunistično vlado.

Na obisk v domovino

Mr. Joe Strel iz 4215 McGregor Ave. se bo 6. maja podal na obisk v staro domovino. Potoval bo na parniku "Vulcania." Želimo mu mnogo razvedrila in srečen povratek!

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)	
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town: (Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year—(Za eno leto)	\$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev)	5.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries: (Za eno leto)	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

TRGOVINA Z OTROCI

Clevelandski "Press" je zadnji teden objavil serijo člankov o črni borzi, ki predstavlja sramoto za našo metropolo. Na tej črni borzi, ki je za nekatere odvjetnike, zdravnike in profesionalne trgovce zelo dobičkanosna, se nudi napredaj—otroke! Cena otrokom je od \$1,000 do \$2,500 in celo več.

Tudi newyorški časopisi, kakor na primer New York Times, so nedavno poročali, da imajo v največjem mestu sveta isti problem. Črna borza z otroci se je razširila tudi v New Yorku. Izgleda, da Cleveland in New York nista izjemi.

Računa se, da je v Clevelandu povprečno vsak dan prodan po en otrok.

Cepprav v Ohiju obstojajo agencije za adoptacijo (posvojitev) otrok, potom katerih se na osnovi zelo strogih določb poišče otroku starše, staršem pa preskrbi vse zadovoljstvo, ki je v zvezi z vzgojo otroka, izgleda, da se mnogi zakonci ali pa posamezniki, ki iz enega ali pa drugega vzroka nimajo svoje lastne otroke, rajši poslužujejo te surove in sramotne trgovine s človeškimi bitji.

Črna borza z otroci je mogoča le vsled socialnih in ekonomskih razmer, ko starši nimajo dovolj sredstev za svoje lastno vzdrževanje, ali pa ker za nezakonsko mater otrok predstavlja "sramoto." Mnogo je mladih deklet, ki se takega "nezaželenega" otroka želijo iznebiti, ne toliko zaradi vsakega pomanjkanja materinskega čuta, ampak zaradi zavesti, da jim predstavlja veliko oviro za bodočnost. Posebno v naši deželi, kjer je vsak bodoči dan poln negotovosti in kjer v mnogih primerih materinski čut prihaja do izraza le v tem, da svojemu lastnemu otroku preskrbi starše, ki mu bodo nudili vsaj varnost in izgleda za boljšo bodočnost. Toda potom teh črnih borz otroci povečinoma prihajajo v domove staršev, ki nimajo nobenih kvalifikacij, da bi res vzgojili takšnega otroka v koristnega člana človeške družbe.

S serijo člankov, ki jih je zelo vestno in z mnogo čuta za to socialno vprašanje napisal Alex Groner, je Press storil veliko uslugo svojim čitateljem in našemu mestu. Zeleti bi bilo, da se naši časopisi, posebno oni, ki imajo širši krog čitateljev, več ukvarjajo s takšnimi in podobnimi problemi. Če bi se več delalo na tem, da se zatire raketništvo in gangsterstvo na vseh področjih, kjer se posameznikom gode krivice, naj bo to na socialnem, ekonomskem ali pa političnem polju, bi bili oprani mnogi madeži, ki nas predstavljajo v slabi luči. Obenem bi to bil najboljši prispevek podpori, da se izboljša naša demokracija. Kajti ni dovolj poudarjati samo dobre strani, ampak tudi slabe; celo slednje še bolj, kajti človeška družba bi se morala izboljševati in izpopolnjevati.

PO PROSLAVAH 1. MAJA

Letošnji prvi maj so proslavili v mnogih državah, posebno v onih za "železnim zastorjem." V deželah, kjer v tem tradicionalnem prazniku vidijo tudi znak komunizma, se jih je zatrla ali pa se jim zoperstavilo s proti-proslavami ter tako zvanim "Danom lojalnosti."

V nekaj desetletjih so majniške proslave postale res mogočne, tako po številu udeležnikov kot tudi po svojem pomenu. V deželah vzhodne Evrope je to posebno značilno, ker zdi se, da se z nobenim "terorjem" ne more prisiliti delavstvo, da bi praznovalo praznike, katere ne mara. V Moskvi so proslave bile še najbolj veličastne. Nad 1,000,000 Moskovčanov je po poročilih v ameriškem tisku paradiralo na Rdečem trgu. V Sofiji, Bolgariji, se je proslav udeležila množica čez 300,000 delavcev, v Pragi 250,000, v Beogradu okrog 300,000, v Varšavi pa kar 750,000! Tudi v vzhodnem (sovjetskem) sektorju Berlina je paradiralo 250,000 nemških delavcev, z nasprotne strani pa so po poročilih v ameriškem tisku bile prirejene proti-komunistične demonstracije s kar 750,000 udeležnikov.

V deželah, kjer so komunistične stranke močne, kakor na primer v Italiji in Franciji, je na 100 tisočev delavcev proslavilo 1. maj. Težje je bilo v deželah, kjer pobijajo komunistično nevarnost in kjer so takšne proslave s policijo popolnoma zatrli.

V naši deželi proslave niso letos bile tako veličastne, ker ozračje ni preveč ugodno za manifestacije delavske solidarnosti. Pri nas so bolj priljubljene proti-komunistične demonstracije, lojalnostni dnevi ali pa takšni "puči," kot je bil v Mosinee, Wis. V New Yorku je paradiralo kakšnih 30,000 članov unij in med njimi okrog 517 komunistov. Red pa je čuvalo kar 1,200 policajev! Udeležniki

Po 22 letih na obisku v rojstni domovini

Milan Medvešek

46
Bela krajina! Zopet na slovenski zemlji! Že drugič v Sloveniji, toda to pot sem bil sam in nihče ni motil mojih misli. Ves čas sem stal pri oknu in strmel v mimo leteče vasi, polja in gozdove. Bela krajina je močno trpela v času italijanske okupacije in sledove strašne vojne vidite še vse povsod. Vlak vozi po teh krajih počasi, kajti pokrajina je hribovita, a toliko bolj peštra. Ti slovenski kraji niso nikdar dali dovolj kruha svojim prebivalcem in radi tega so se Belokrajinci že zgodaj izseljevali v tujino. Naši prvi ameriško-slovenski naseljenci-pionirji so bili iz Bele krajine. Na primer Gorše, Vertin, oče Jakoba Zupančiča, kateri je bil že pred 70 leti poštni mojster v državi Illinois, in mnogi drugi.

Na vse te stvari sem mislil, ko je vlak težko pihal po teh lepih krajih. Spomnil sem se tudi na tistega misterioznega "starega naseljence" Vertina iz vasi Dobljč, kateri je tako lepo opisal v Prosveti svojo življenjsko tragedijo, o kateri pa nisimo nikdar bili na jasnem, se nikdar prepričali ali je resnična življenska zgodba ali samo fantazija. Mislim sem tudi na Katko Zupančičevo, katere je po teh krajih učila kmečke otroke.

Iz Bele krajine se je povprečno najbrže izselilo v tuji svet več prebivalcev, kakor iz katere koli druge slovenske pokrajine, z možno izjemo Notranjske.

Bela krajina je veliko doprinesla v času borbe proti nacifazizmu in bila tako rekoč svobodno ozemlje ves čas po italijanski kapitulaciji. Sloviti slovenski skladatelj Marjan Kozina je izrazil junaški vzpon slovenskega ljudstva za časa osvobodilne borbe prav s simfonično pesnitvijo z naslovom "Bela krajina!"

Z vlaka sem tu in tam opazil kakšen industrijski objekt, graditev tovarne, vendar pa ne dosti in takoj sem dobil vtis, da je Bela krajina še vedno precej pasivna pokrajina. Zelo sem se tudi čudil, ker niso še sedaj nekatere postaje ob tej progi popravljene. Pozneje so mi ljudje pojasnjevali, da je ta progica slaba, da je v načrtu temeljito izboljšanje te proge in da bodo zgradili tudi večje postaje, do tedaj pa te služijo namestu.

Vlak se je ustavil v Metliki! Odprl sem okno in opazoval majhno skupino ljudi na peronu. Blizu Metlike je doma bivši urednik Prosvete Molek in mnogi drugi rojaki, ki jih poznam, na primer znani dopisnik Prosvete George Gornik, Frank Japič itd. Spomnil sem se tedaj na znanega slovenskega pisatelja Engelberta Gangla. Leta 1947 mi je pisal oziroma se mi zahvalil za zdravila za nadoh, katerega sem mu poslal. Gangla sem poznal v šolskih letih, saj je bil glavni šolski nadzornik in ustanovitelj mladinske revije "Zvonček", katero smo otroci tako radi čitali.

Sam pri sebi sem si mislil, da bom moža obiskal, če mi bo čas dopuščal, toda pozneje sem dvakrat prišel v bližino Metlike, toda vsled drugih opravkov ni.

so mnogi Newyorčani zasmehovali, srednješolski dijaki pa so jih celo napadli z jajci. Zrtev majniških proslav v Ameriki ni bilo, z izjemo v omenjenem mestu Mosinee, kjer se legionarji priredili "komunistični puč," da pokažejo, kako bi ljudstvo živelo pod "komunizmom." Po predstavi pa je župan mesta dobil srčni napad.

Katoliški vodje so tudi storili svoje, da bi se z molitvami zoperstavili pravemu pomenu prvega maja. V newyorški katoliški katedrali je 5,000 vernikov molilo Boga, "naj spreobrne komuniste."

Takšne so bile proslave prvega maja po poročilih iz ameriških proti-komunističnih časopisov. Za ameriške delavce 1. maj ne pomeni dosti, toda za delavce zunaj Amerike pa ima res svoj globoki pomen.

sem šel v Metliko. Pred nekaj tedni smo čitali, da je umrl.

Naj ob tej priliki citiram del njegovega pisma, v katerem govori o poslanih zdravilih in o svojem delu: "Vaše ljubeznivosti materialno sploh ne morem povrniti. Vzemite torej dobrohotno na znanje moje prisrčno zahvalo, ki je pač najskromnejše povračilo za Vašo bratsko pomoč. Preko Vas pošiljam tudi iskreno zahvalo vsem podpisnikom pozdravov, ki ste mi jih poslali igralci v nepozabni drami "Sin" iz Slovenskega narodnega doma v La Sallu. (Pozdrave je poslal Jape Zupančič, igralci smo se pa podpisali—M. M.)

"Morda vas bo zanimalo, da bo premiera moje zadnje tragedije v petih dejanjih "Solunski brata" v Pragi ali Olomoucu v ČSR. To bo mogoče l. 1948, ko bo v Pragi XI. vsesokolski zlet. Ker delo še ni izšlo v tisku, Vam s knjigo še ne morem postreči. Sedaj se pripravljam na zadnje svoje delo, na tragedijo "Črtomir in Bogomila", ki jo kanim, napisati na osnovi "Krsta pri Savici" za 100 letnico Prešernove smrti l. 1949. Naj mi Vaša zdravila vrnejo in okrepijo vsaj toliko moči, da bom mogel izvesti ta načrt. Od sv. Martina dalje sem že v 75. letu starosti — pa ni več mnogo časa, da bom šaril po tem svetu!

"Ko prejmete to moje pisanje, bodo gotovi vaši zvonovi odbili Silvestrovo. Srečen bi bil, ako bi mogel Vam in vsem ameriškim rojakom in rojakinjam osebno želeiti srečno Novo leto. Vam vsem popolnoma vdani Engelbert Gangl."

Pokojni Gangl ni igral kakšne posebne vloge v novi Jugoslaviji. Nobenega dvoma ni, da je bil poleg Otona Zupančiča

največji belokrajinski sin (Zupančič je bil rojen na Vinici pri Črnomlju), toda v času okupacije sta se ta dva velika Belokrajca razšla. Zupančič je zapopal veliko borbo slovenskega naroda in je v času velike preizkušnje kot do neba visok velikan zapel:

Veš, poet, svoj dolg?
Nimaš nič besed?
Kaj zagrinjaš se v molk?
Vrzi pesem v svet,
pesem za današnji rabo:
vsi jo bomo povzeli za tabo.

Zupančič nato v tej klasični pesnitvi zatrjuje, da bo poet storil svojo dolžnost, nato pa zaključuje:

Še bo kdaj pomlad,
še bo napočil zor;
takrat volčji zbor
pojde lovce klat:
plani čez Savo, plavaj čez Dravo—
zob za zob in glavo za glavo!

Tako se je pognal v borbo proti nacifazizmu Belokrajec Oton Zupančič, dočim je drugi sloviti belokrajinski rojak Engelbert Gangl, kateri je imel v stari Jugoslaviji kot starosta jugoslovanskega Sokola velik vpliv, v času okupacije molčal. Mož je bil velik Slovan in rodoljub, toda bal se je komunizma. Razumljivo, da ga po končani vojni partizani niso povzdigovali. V "Ljudski pravici" je celo neki "kritik" napadel neko dramsko skupino, ker je vpriporila Ganglovo dramo "Sin".

Zanimivo pri tem je to, da sem jaz nekdaj igral vlogo "Sina" in ko je dotični prenašatelj v Ljudski pravici napadel Ganglovo "Sina", se je radi tega urednik A. D. Debevec zaletel v mene kot kakšen kužek, za njim pa še Tone Šabec, kakor da bi bil jaz kriv za pisanje v LP!

Zašel sem daleč. Vlak je po tignil z metliške postaje, iz mesta, kjer se prične krasna Ganglova povest "Trije rodovi". (Dalje prihodnjič)

UREDNIKOVA POŠTA

Ameriško-jugoslovanski center in Slovanov koncert

V nedeljo 23. aprila je bilo tako preobloženo s kulturnimi prireditvami, da nisem vedel, kam in kako. Končno sem se odločil, da posetim "Gospodična Nituš" v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju. Ker je pa bila že podana ocena te prireditve, ne bom še enkrat ponavljal. Edino čisto toliko pripomnim: Več če vidiš inliš, več se naučiš. Nikoli preje nisem slišal, še manj videl, da bi imelo vojaštvo uradno dovoljenje v zavodih nunskega reda posecati in celo ljubimkati se z učenkami. Pa je! Morda res ne drugod, kakor v operi: "Gospodična Nituš."

Na omenjeni dan ob enem in istem času, ker je nemogoče biti na dveh ali celo treh krajih, sem se odločil, da si dobro ogledam stavbo Ameriško-jugoslovanskega centra v Euclidu 30. aprila, ko je obenem prirejal pevski zbor Slovan svoj koncert. Ta dom, ki je skoro bi rekel zadnji v okolici Clevelanda, je zelo prikladno urejen, za vsakovrstne prireditve in zabave, kakor za postrežbo. Kamor se ozreš, vse je tako proporcionalno urejeno v tako obsežnem prostoru. Edino,

kar se je meni zdelo, da bi v dvorani, kjer se vršijo prireditve, bil za par čevljev višji strop. Pa kakor se mi je pojasnjevalo, je to radi akustike boljše, da je bolj nizko. Seveda, ker nisem arhitekt, sem pojasnila rad vzel na znanje.

Sedaj pa na Slovanov koncert. Prvo, kar je potrebno uvaževati: obširna dvorana je bila popolnoma zasedena. V ozadju je bilo nekaj, ki so se morali zadovoljiti s stojšči. Sovan ima nekako nad 30 pevskih moči samo moškega zbora in se v zboru udeležuje nad polovico pevcev tu rojene mladine. To je gotovo lepa podlaga za daljši obstoj in dokaz, da slovenska pesem ne visi na ramah starih priseljencev. Te nove moči so slovenskih in hrvaških staršev; samo enega imajo, ki je nemškega pokolenja in ga preveč ne muči slovenska izgovarjava.

Vodstvo je v spretnih rokah g. Frank Vavtarja. Program je obsegal 19 pevskih točk, lahke narodne in tudi močne skladbe v solo, duetih, kvartetih ter osmeru spevih in zbor. Program je bil zelo razporazdeljen, da ni bilo opaziti preveč enoličnosti. Več točk je bilo, ki so jih na željo občinstva morali ponoviti. Na klavirju je spremljala občepriznana ga. Vera Milavec-Slejško.

S tem smelo trdim, da smo od prvega do zadnjega vsi imeli nepriljen duševni užitek. Tebi, Slovan, pa hvala! Prepevaj, odkrivaj zaklad slovenske psmi. Se te bomo radi poslušali!

Zigo Zvan.

Zahvala Jadrana

V nedeljo 23. aprila je pevski zbor Jadran praznoval svojo 30. letnico z opereto "Grof Cigan" v nabito polni dvorani Slovenske-

ga delavskega doma na Waterloo Rd. Ker so bile še dve druge kulturne prireditve na isti dan, smo bili zares presenečeni, ko se je zastor dvignil in videli ogromno število naših prijateljev od blizu in od daleč. V resnici je bila dvorana premajhna. Obžalujemo, da so morali mnogi naši posetniki oditi, ker ni bilo več prostora. Pevski zbor Jadran se iskreno zahvaljuje za tako obilno udeležbo. To je lepo izpričevalo, da vam ugaja naša pesem in da cenite naše delo. S tem ste nam dali veliko navdušenje za bodočnost.

Jadran se lepo zahvaljuje vsem ustanovnikom, ki so se udeležili. Bilo je res dobro imeti stare člane zopet med nami. Upamo, da so se lepo zabavali in da so ponosni na današnji Jadran. Iskreno hvalo izrekamo tudi Mr. Josephu F. Durnu, ki je pozdravil občinstvo z lepim govorom in potem predstavil ustanovitelje Jadrana. Mr. Durn je tudi sestavil lepo zgodovino Jadrana, katero ste čitali v Enakopravnosti in tudi v spominskih knjigi. Imel je res veliko truda, za kar se mu prisrčno zahvaljujemo.

Za sodelavanje se zahvaljujemo sledečim: M. Bashel, napovedovalki; Louis Kaferletu, maskerju; Walter Lampetu, elektricarju; L. Zabukovec, oskrbnici garderobe; John Sorcu in Frank Vidrichu, mojstrima odra; John Zaicu in F. Wolf za delo pri vratih. Dalje kuharicam: Mrs. Perko, Mrs. Franc, Mrs. Furlan in Mrs. Trennell; ženskam, ki so servirale večerjo: Mrs. Kapel, Mrs. Slokar, A. Cergol, F. Gorše, E. Pretnar in F. Ogrinc. Za pomoč v točilnici: M. Završnik, F. Ipavec, F. Tolar, M. Matuch, F. Zak in J. Kurent.

Nadalje se zahvaljujemo Vinu Coffu za dopise ter časopisom Enakopravnosti, Prosveti, Ameriški Domovini, Glasu SDZ, Scop in Cleveland Press za publiciteto. Waterloo Furniture Co., ki je posodila brezplačno pohištvo za drugo in tretjo dejanje; trgovini Gornik Bros., ki je dala na razpolago kravate in našemu cvetličarju Mr. Frank Jelerčiču, ki je dal na razpolago stole (furns) za okras odra; društvom, ki so kupila vstopnice; trgovcem, ki so oglaševali v spominski knjigi; Glasbeni Matici za čestitke, ki so jih poslali potom brzojava.

Vi vsi ste omogočili sijajno proslavo naše 30-letnice. Ponosni ste lahko vsi za vaš del pri tej proslavi. Torej še enkrat iskrena hvala vsem in če smo katerega po pomoti spustili, naj nam oprostijo in sprejme našo prisrčno zahvalo.

Tem potom bi radi omenili, da se prihodnjo nedeljo 7. maja odpeljemo v Pittsburgh, Pa., da vzpriporimo "Grof Cigan" v Slovenskem domu na Butler St. pod pokroviteljstvom SNPJ Federacije. Pričakujemo mnoge naše prijatelje iz Pittsburghu in okolice.

Odbor Jadrana.

Novice Naprednih Slovenk

Aprilska seja našega društva je bila dobro obiskana. V razpravo smo vzele naše prihodnje dve prireditvi—piknik, ki se vrši na SNPJ farmi v nedeljo 23. julija in našo 40-letnico, ki se ima vršiti na nedeljo 19. novembra v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Na 28. in 30. aprila se je vršila kegljaska tekma SNPJ v Johnstownu, Pa. Za ta sport se zanimajo tudi naše "Napredne," tako da smo bile zastopane v tekmi celo s trem teamom. V vsakem teamu je pet žena ali deklet. Načelnice teamov so Antonia Tanko, Alma Zagar in Margaret Shubenik.

Zadnjič, ko se je vršila Distriktna kegljaska tekma, so se naša dekleta precej dobro izkazala. Team, kateremu je načelnica A. Tanko, so dobile peto

nagrado in pet trofejev. Team, kateremu na načelnice A. Zagar, so dobile deveto nagrado. Rezultati jehnstownske tekme nam še niso znani in bomo o tem poročali drugič.

Naš mladinski krožek je pričel nabirati Sales Tax znamke in prosi naše članice, ako jih imate, da jih izročite tajnici ali pa direktorici Mladinskega krožka Almi Zagarjevi.

Prejelo smo žalostno vest, da nam je umrl član Mladinskega oddelka Craig Coates, samo tri mesece star. To je prvi slučaj smrti člana Mladinskega oddelka, odkar se jaz spominjam. Mati je članica našega društva. Članice društva izrekajo družinski globoko sožalje.

Na bolniški listi imamo sledeče članice: Carolina Modic, našo dolgoletno članico in v mlajših letih aktivno za društvo, Frances Hočvar, ki je pristopila samo šest mesecev po sestri Modic leta 1911 in Rose Polsak.

Operirane so bile Josephine Hirter, Antonia Skerlep, Caroline Satkovich in Justine Znidar. Ker naše bolne članice rade vidijo, da jih sestre pridejo obiskati, prosimo članice, da to storijo.

Zdrave so se javile: Albina Jerman, Frances Gorshe in Mary Bizjak. Med nami na zadnji seji so bile sestre Ana Erste, ki je bila več tednov zelo bolana, in sestra Helen Frelich. Obe se počutite boljše in smo jih bile vesele med nami.

Naša prihodnja seja se vrši danes zvečer v starem poslopju Slovenskega narodnega doma. Vabi se vse članice, da se gotovo udeležite, ker bo treba izvoliti delegatino za prihodnjo konvencijo SNPJ, ki se ima vršiti v Detroitu, Mich. Po seji bo malo zabave za vse. Torej, pridite vse!

Josie Zakrajsek, tajnica

Proslava srebrnega jubileja društva "Euclid"

Euclid, Ohio. — V nedeljo, 14. maja bo naše društvo "Euclid" št. 29 SDZ proslavilo srebrni jubilej svojega obstoja. Za to priložnost bo priredilo zanimiv varietni program in plesno veselico.

Program se prične popoldne ob 3:30 in vrši se bo v novem Ameriško-jugoslovanskem centru na Recher Ave. Na vsopredbo bodo kratki govori, katere bodo podali naš predsednik ter člani glavnega odbora SDZ. Mične pesmice bodo zapeli člani zbora "Adrija" in "Slovan", naši mladi člani bodo nastopili v godbenih, pevskih in plesnih točkah, ki bodo sigurno ugažale vsem. Kot zaključni del programa bo enodejanka-komedija "Zakonska sreča št. 317", katero bodo vpriporili člani dramskega zbora "Naša zvezda".

Po programu se bo serviralo okusno večerjo in Johnny Vadenov orkester bo pričel igrati ob 7:30 uri za ples. Prijazno vabim v imenu društva vse članice in članice, glavne odbornice in občinstvo od blizu in daleč na obilen poset. Zabave bo za vse posetnike dovolj in nikomur ne bo žal kdor bo prišel.

Vincent Kolman, tajnik

Zahvala in pozdrav ob odhodu

Pred odhodom na obisk staršev in sorodnikov v Ribnici, se želiva spodaj podpisana iskreno zahvaliti vsem, ki so nama pripravili lepo zabavo 29. aprila za odhodnico. Topla hvala sledečim, ki so nama podarili lepa darila: Mr. in Mrs. Joe Starc, Mr. in Mrs. Joe Nosan, Mr. in Mrs. Tony Levstik, Mr. in Mrs. John Petrič, Mr. in Mrs. Tony Svete, Mrs. Mary Ivanc, Mrs. Jennie Silc, Mrs. Mary Nosan, ter Mr. in Mrs. Frank Lesar. Pozdravljava vse in kličeva na svidenje ob povratku!

Rose in Carl Smolcz,

677 E. 92 St.

Cleveland, O.

FRAN MILČINSKI:

O DEDCU, BABI IN SVINJI,
O CEFIZLJU IN POLICAJU

Je stala kraj Butal kajža, no- tri so živeli dedec, baba in svi- nja in so se prav lepo razumeli med seboj. Pa ko je bila svinja dosti debela, sta jo baba in de- dec zaklala, da se gosposko z njo pogostita.

Nista imela vilic, zato sta šla in stopila po svetu, da si pri go- sposkih ljudeh izposodita vilice. Gresta, spotoma naletita na grozanskega razbojnika Cefiz- lja. Imela sta pa dobro vest in kdor imaš dobro vest, nikogar ne boji! — pa se tudi dedec in baba nista ustrašila razbojnika, nego se je baba zadržala nanj: "Grdavi grdi, da ti ne bi padlo v glavo in bi šel in nama ukrade- del zaklano svinjo, ko bova zdo- ma!"

Odgovori Cefizelj: "Ne po- znam vaju, ne vem, kje je vajina kočura, pa mi tudi ni mar!"

Se zakrega dedec: "Da veš, najina kočura ni kočura, nego je hiša, vrata ima in okna! In kar prva je, preden prideš v Bu- tale. Od pota stoji malo v kraj, to pa nalašč, da s ceste ne mika- takih plajšarjev, kakršen si ti!"

Odgovori Cefizelj: "Modra sta! Vama sam živ krst ne bi bil kos! Nemara sta jo celo za- klenila, to vajino hišo, preden sta šla z doma?"

Reče baba: "Zaklenila, zakle- nila in ne boš našel ključa, roko- mavh grdi, ker sva ga skrila pod okno."

Jima vošči Cefizelj srečno pot in so šli vsak na svojo stran.

Cefizelj je bil namenjen v Bu- tale, da pozdravi policaja, pa je

mimogrede krenil h kočuri, ki ni bila kočura nego hiša, in je stala bolj v kraj, da ne bi s ceste vabila plajšarjev, in je bila trd- no zaklenjena, ključ pa je ležal na oknu.

Cefizelj je ključ vzel in po- hlevno odklenil vrata, lepo čed- no je pograbil meso v ruho, ga vrgel čez rame in hajdi v Bu- tale! V Butalah se je postavil policaju pod nos.

Ga ustavi policaj: "Hop, Cefi- zelj, ali te imam? Koga si spet umoril in ga neseš v krvavi tej rjuhi?"

Se je ustrašil Cefizelj, da so mu kar zapeli zobje, "šklef, šklef!" Dejal je: "Jaz nisem ni- kogar zaklal, jaz ne!" Spustil je krvavo rjuho z mesom na tla in zbežal v gozd.

Policaj si je mislil: "Tale v rjuhi mi ne uide. Cefizelj pa mi je ušel, hvala bogu! Za krvavo sledjo bom šel, videli bomo, kaj da bom videl."

Stopal je za sledjo in ga je sled peljala h koči.

Dedec in baba sta bila kmalu dobila, kar sta si želela. V prvi graščini so jima dali držaj vilic

GOSTILNA NAPRODAJ
Fred & Ray's
North Center Tavern
Na Rt. 534, 1½ milje severno od Geneve. 1 akre zemljišča. Lansko leto je prinesla \$65,000 dohodkov. Hiša za 2 družini, 5 in 5 sob; na 1200 E. 176 St.

Za podrobnosti pokličite
KENmore 1-4963
Broker

brez rogljev, v drugi graščini roglje brez držaja—čisto blaže- na sta se vračala domov, da se gosposko pogostita.

Prideta h koči—holaj, vrata na stečaj odprta—svinjskega mesa nikjer, pač pa vse črno muh!

Zacvili baba: "O požrešnost požrešna, glej jih, muhe, vse me- so so nama požrle s kostmi vred!"

Dedec je popodla jeza: "Kar ubil jih bom!" Zgrabil je tolkač in je z njim mlatil po muhah. Pa ko je velika muha sedla baba na nos, je zakričal: "Muha, na vam- pu se ti pozna, ti si največ pož- la," in je lopnil po muhi na nosu, rauha je ušla, baba je zavpila: "Ubijalec, kakšne imaš name- ne?" in je planila po dedcu.

Tedaj je vstopil policaj. "Hop!" je dejal in porinil vmes svojo sulico. "Semkaj pelje pre- lita kri! Eden je bil že zaklan, kdo zdaj kolje še drugega?"

Ker se ni nobeden branil, ne dedec ne baba, je uklenil oba in

Dve priletni osebi
iščeti 3 ali 4 sobe

Mirna, poštena dvojica. Kdor ima za oddati, naj sporoči naslov v ura- du tega lista.

NAPRODAJ JE
1949 PONTIAC AVTO
De Luxe, v najboljšem stanju. Ima samo 7,000 milj. Pokličite last- nika—IV 1-8397.

Ne pozabite
VELIKE RAZPRODAJE
v
Oblakovi trgovini
s pohištvo
6612 ST. CLAIR AVE.
CENE SO ZNATNO ZNIZANE NA VSEH POTREBŠČINAH IN PRIPOMOČNIKIH.

ju hrabro gnal k mrliču sredi ceste, zavitem v rjuho—vpričo mrliča naj pride resnica na dan!

Pa sta se uklenjeni dedec in baba silno razveselila mrliča in so Butale kar odmevale od vse- splošne glorijske policaju, ki je bil babi in dedcu rešil zaklano svi- njo.

SKUŠNJAVA V KORUZI

Butalcem se je obetala dobra letina. Na njivi je stala turščica, množna je bila kakor hrastove gošče, na steblih pa so se rume- nili storži, vsak storž je bil za dva. Zadovoljno so kimali Bu- talci: "Znamo pa znamo!" in so modro dostavili: "Da nam le to- ča ne bi prišla nad koruzo ali medved! Ali pa skušnjava! Tudi

IŠČE SE
3 ali 4 sobe za mlad zakonski par. Oba zaposlena, zanesljiva in mirna. Kdor ima za oddati stanovanje, naj blagovoli pokliče
EN 1-2065

2 STREŽNICE
DOBITA DELO PO TRI URE NA DAN (OPOLDNE). DOBRA PLAČA IN EN OBED. Vpraša se pri
JOHN'S SODA BAR
6301 ST. CLAIR AVE.

Zavarovalnina

proti ognju in nevihti in avtomobilskimi nezgodami ZA ZANESLJIVO POSTREŽBO SE PRIPOROČA

DANIEL STAKICH
AGENTURA
15813 WATERLOO RD.
KE 1-1934

EUCLID POULTRY
549 EAST 185th ST., KE 1-8187 Jerry Petkovšek, lastnik
Vsakodnevna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Spreje- mamo naročila za perutnino za svahte, bankete in veselice, itd. NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo kokoši tudi zrezano na kose ter si lahko nabavite samo one kose, ki vam najbolj ugaajo.

MULTEX
Covers Wallpaper
Woodwork, Paint
or Plaster

★ EASY TO APPLY
★ DRIES QUICKLY
★ WEARS LONGER
★ WASHES BETTER

Gallon \$3.49 Free Delivery Eagle Stamps
Appliances—Paints—Plumbing—Electrical
Television—Housewares—Tools

PARKER HARDWARE

7502 St. Clair Avenue - HE 1-9418

skušnjava je grdo škodljiva stvar!"

Pa je bil vroč dan in je za- pazil čuvaj: koruza se čudno gib- lje—zdaj v teh vrhah, zdaj v onih—nekaj se motovili v ko- ruzi!

Stopil je in sklical može. Mož- je so bistro gledali, majali so košate glave in je dejal župan: "Toča to ni, medved tudi ne, točo in medveda čutiš in vidiš druga- če. Nekaj pa je vendarle in nam lahko prinese neizmerno škodo. Može, kaj vam pravim—to je skušnjava! Ne vidiš je, ne čutiš je, potem pa je prepozno. Čuvaj,

IŠČE SE DELAVCE

strežajke, nočnega klerka, kuharico (pastry) in klerkinjo za podnevi. Morajo imeti nekaj izkušnje in go- voriti angleščino.

Sobarice in operatorice stroja za pomivanje posode. Izkušnja ni po- trebna. Sprejme se tudi begunke. Za podrobnosti pišite v angleščini ali slovenščini na

DOMINIK KRASOVEC
CHRISTIANA LODGE
Edwardsburg, Mich.

MARKET CENTER

851 E. 185 St.

Sveža sadja in zelenjava vsaki dan

Sadike: marjetice-mačice in vrtnice 10 za \$3.00
Azelije \$1.95 in več

Trgovina je odprta celi dan ob sredah, do 1. ure popoldne ob nedeljah

Prosta dostava
Pokličite
IV 1-8651

nič ne odlašaj, odpri bukve, ki se jim pravi, 'Kolomon,' in pri- ni litanije!"

Čuvaj je pričel, vsi so mu od- govarjali in je šlo pobožno mr- mranje po možeh.

Mimo je prišel popotni človek iz drugega kraja. Videl je in je postal, postal je, poslušal in gle- dal. In ko je razumel, je z dlanjo udaril ob dlan in zakričal: "Hej,

hej!" pa je iz koruze švignil za- jec in jo ubrisal proti gozdu.

Može so zijali, potem so se zahvalili popotnemu človeku in so dejali: "Pošast! Kdo bi si mislil, da je za tako reč 'hej, hej' boljši kakor našega čuva- ja 'Kolomon' in litanije."

Naročajte, širite in čitajte
"Enakopravnost!"

Prečitajte ta oglas!

IN POSLUŽITE SE TE NAŠE

VELIKE RAZPRODAJE

KJER SE LAHKO

prihranite 20 do 80%

NA VSAKEM DOLARJU

Imamo znižane cene na

- Električnih ledenicah
- Kuhinjskih pečeh - Hišni opremi
- Opremi za porč - Vrtnem orodju
- Vodnih cevih - Barvi za zunaj in znotraj, itd.

Tu omenjamo samo par posebnosti od tisočih stvari, ki so na razprodaji:

NORGE kuhinjska peč \$239.00, sedaj samo \$109.00

GRAND kuhinjska peč \$149.00, sedaj samo \$100.00

ROPER kuhinjska peč \$239.00, sedaj samo \$139.00

FRIGIDAIRE družinska ledenica, samo \$149.75

ELECTROLUX plinska ledenica, \$379.00, sedaj samo \$179.00

ROASTERS, G.E., NESCO in PROCTOR, preje \$39 do \$50, sedaj samo \$24.50

AVTOMATČNI pralni stroj, \$299.75, sedaj \$150.00

TELEVIZIJSKI APARAT, \$189.00, sedaj \$79.00

TELEVIZIJSKI APARAT, veliko 61 sq. in omrežje, \$239.00, sedaj \$150.00

STROJI za kositi travo, \$18.00, sedaj samo \$9.95

RED CAP POWER MOWER—stroj za kositi travo \$129.95, sedaj \$79.00

DAMO NA LAHKA ODPLAČILA

Odprto ob večerih razen ob sredah.

NORTHEAST

Appliance & Furniture

22530 Lake Shore Blvd.

JERRY BOHINC

N. J. Popovic, Inc.

IMA ZASTOPSTVO

Chrysler - Plymouth avtov

PRODAJA NAJNOVEJŠE 1950 IZDELKE KOT TUDI RABLJENE AVTE

V zalogi ima razne dele in potrebščine za avte ter izvr- šuje razna popravila po tovarniško izurjenih mehanikih.

8116 LORAIN AVE.

ME 1-7200

NICK POPOVIC, predsednik

Prežihov Voranc:

IZ NAŠEGA ŽIVLJENJA

I. Brezpomemben je hlapčevski stan, barbarski, še za stopnjo nižji kakor kmetijski. Hlapci so ubogi reveži, potisnjeni so za vedno od človeške družbe v za- duhle in smrdljive hleve, kjer ne pridejo v dotiko z nikomer, kvečjem z drugimi hlapci iz oko- lice, in živijo kakor živina v gozdu. Tako mislijo o hlapčev- skem življenju tisti, kateri ga ne poznajo, ga ne izkusijo in sodo- jo njem le po površnem opazo- vanju. No, seveda to življenje se ne vrši v svetlih dvoranah, v salonih, pregrnjenih z zavesa- mi, ne, naše torišče je hlev, po-

trebuje na svetu, hej! Poveže se cula, vrže čez ramo pa na- prej. Doli za plotom se pa zajuc- ka, da slišijo, kako je lahka lo- čitev od njih.

Krasno je biti prost, izbirati službe, potepati se po tem lepem božjem svetu in srečavati vsake vrste ljudi. Družbine imamo ve- liko, seveda le nam enake, kmeč- ki hlevi so namreč zbirališča po- tepuhov in barab, posebno pozi- mi jih je polno na gnoju, jaslih in listju.

Hlev, v katerem stanuje hla- pec Tinč, sedemdesetletni gluhi starec, in petnajst glavih gove- živine, je nizka, dolga in neobo- kana luknja. Po sredi je dolgo jezero črne gnojnice, do kolena je globoko, in da moremo hoditi od enega konca do drugega, sva nametala s Tinčem nekaj hlo- dovec in položila povrhu štiri deske, tako da sežejo od ene do

druge. In vsakokrat, kadar gre- mo po tem mostu, nabašem pol- ne coklje gnojnice in potem mi smrdi noge, da me je sram biti med ljudmi.

Na vsaki strani tega jezera ob- steni je ožvežena živina, na eni strani deset, na drugi pet. Ker hlapec Tinč nastilja živini vsak dan dvakrat, gnoj pa vozimo iz hleva le vsake kvatre enkrat, kor bi pridigala. Kadar gredo kvatre h koncu, se nakopiči gno- ja toliko, da so jasli čisto v njem in potem se mora živina pri jedi postavljati na glavo, da izgleda vsa podoba zelo smešna.

Smili se mi včasih živina, a moj Bog, ko sem pa sam na ti- stem, čeravno se prištevam med ljudi. Hlev je teman, v zidu so le štiri okna, pa še ta so čisto maj- hna, da komaj gre glava skozi, svetlo je v hlevu samo takrat, ka-

dar se odprejo oboja velika vr- ta. Po stropu in po stenah pa visi pajčevina, razkošno kakor zavese po dvoranah. Na tisti strani, kjer je otveženo pet go- vedi, imava midva s Tinčem svo- je postelje, svoj ležiment. V na- vadnem koritu je betvo slame, vse prhle in gnile, saj sveža ne obstoji dolgo zaradi prevelike vlažnosti v hlevu. Za odejo nama služita dva zavržena koca. To je najina postelj, trda in skoraj ostudna, a vendar ona edina usmiljena, saj največkrat nas eden tukaj pozabi svojo bedo.

Jaz ležim le pozimi v hlevu, poleti spim na parni v senu in tam je spanje prijetno, na do- brem zraku in vse diši po senu. Tinč pa leži leto in dan v hlevu, nekdo namreč mora biti ponoči pri živini, in mož je hleva tudi navajen, da bi se menda ne mo- gel preseliti iz njega, v svoji ve-

liki revščini ljubi živino, ljubi hlev, star je namreč postal, a njegovo življenje ni segalo da- lje mimo hleva. Tako je najino stanovanje, takšno je tudi sta- novanje tisočih drugih, kateri niso imeli tiste sreče, da bi jih mati usoda položila v boljše in lepšo postelj življenja.

Odmerjen je nam delokrog med živino in na polju, če se pa kateri povzpne višje iz hleva, je to čudež, in zlepa ne neha go- voriti ljudje o tistem hlapcu, ki se je primožil na grunt. Življenje naše je revno, trdo je, a pošteno, biti mora naš stan, kralja bi ne bilo, ko bi ne bilo hlapca, in po- šten, prislužen je naš kruh.

Razen naju sta pri hiši dve mladi dekli, sitni gospodar in je- zična gospodinja in nekaj pored- nih otrok povrhu. Moja družina je torej kaj zanimiva in če še omenim, da stoji naš hlev ob

cesti, je samo ob sebi razumlji- vo, da se mi ni treba dolgočasiti, potepuhov in beračev je vedno dosti v gosteh. Prihajajo od vseh strani, od vseh krajev, vsake starosti, raztrgani in izstradani, poštini in nepoštini. Nekateri so lenuhi in hodijo po svetu le zato, da jim ni treba delati, ta- kega človek že bolj gleda. Neka- teri so beguni, ki bežijo pred ro- koma pravice in hodijo po stran- skih potih in se potikajo po hle- vih. Drugi so navadni berači, po- lomljeni, brez zdravih udov, kru- ljavi, mutasti, gluhi, slepi in bolni, starci in starke.

(Dalje prihodnjič)

KADAR IMATE

napredaj ali pa želite kupiti hišo za eno ali dve družini ali pa večje poslopje, pokličite
IV 1-7646
REALTOR

VABILO
NA

TRETJI KONCERT

PEVSKEGA ZBORA
"TRIGLAV"

v NEDELJO, 7. MAJA
v Sachsenheim dvorani, 7001 Dension Ave.

Pričetek ob 4. uri pop. — zvečer ples ob 7. uri
v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.
Igra REPINC ORKESTER

FERDO GODINA:

BELE TULPIKE

ROMAN

(Roman je bil spisan leta 1941)

(Nadaljevanje)

Legel sem. Ena sama nejasna misel mi je bila neprestano pred očmi: če bo v resnici prišel dekan Jerebič? Primem se za posteljo, roko si primem in delam tako, kakor v sanjah ne bi delal. Poslušam si utrip srca. Ne, ne sanjam. Resnica je, Jerebič pride v Turnišče.

Kolikokrat sem odložil pero, da ne bi več pisal o svojem življenju. Dovolj žalosti je bilo in dovolj trpljenja. Toda moja pot na Kalvarijo še ni končana. Bog še noče mojega konca. Sklonil sem glavo pod križem in napel poslednje moči.

"Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih tako na zemlji."

Ze dolgo je od tega, odkar je Grafič odšel iz Turnišča. Tu sedaj domuje Jerebič. Farovž še stoji tako, kakor je stal nekoč, tudi cerkvi stojita druga poleg druge kakor v Grafičevih časih. Po desetih letih je prišla zopet grofica Banfy, ki je obiskala grobnico svojih prednikov. Ni našla več psov na betonskem pokrovu, da bi se hladili. A tudi mudila se ni dolgo.

Jerebič je ostal Jerebič. Hladen, tih človek je. Nikdar ga ni slišati na farovžu. Toda njegov hlad me mori, kakor me je moril v Lendavi.

V tistih časih sem prejel pismo od Krampača. Od Rahelina srečanja z materjo me ni več obiskal. Vedela sva, da bi obema njegov obisk prizadejal bolečino.

Njegovo pismo je bila kratko. Ničesar drugega se ni dotaknil kakor tega, kar je pač moral poročati.

Rahela je z materjo in očetom odšla na Madžarsko. Preselili so se tja, vendar hiše v Lendavi niso prodali. Dali so jo v najem, kajti Brunner ima svoje načrte.

Sprejel sem to novico povsem ravnodušno. Nič me ni presenetilo. Zdelo se mi je, kakor da se Brunnerjevih komaj spominjam.

Dnevi so minevali, ura v zvoniku je natančno merila čas. V mojo dušo pa se je nezadržno tihotapil nemir. To, na kar nisem nikdar pomislil, odkar sem poznal Rahelo, me je zdaj mučilo; Rahelo bo vzel nekdo drug. Otresel sem se te misli, začel sem z delom in molitvijo. Ni to več moja stvar. Toda zalotim se zopet pri njej. Ta misel je zahrtna in grenka. Dotaknil se bo Rahele, poljuboval jo bo, poslušal bo udarce njenega srca.

Zaman si dopovedujem, da je bila moja dosedanja pot zgrešena. Noben greh in noben očiitek zaradi matere je ne more premagati. Rahela stoji pred menoj v svojem demonskem miru, požira me z velikimi očmi in mi trga srce.

Minilo je mnogo časa, preden sem jo začel zopet pozabljati. A tlečega ognja na dnu srca nisem nikdar pogasil. Vedno sem se bal, da se bo vnel požar, ki me bo uničil.

Začel sem zopet zahajati k Rataju. Ni mi več primanjkovalo denarja. Jerebič mi je pustil živeti. Večina pogrebcev je bila mojih in mnogo maš sem imel plačanih. Kljub temu se dolga pri Rataju nisem mogel rešiti.

Dopoldne sem presedel v svoji sobi. Bil sem kakor jetnik. Farovž mi je bil prepovedan sad, katerega se nisem smel dotakniti. Moje edina pot v hiši je bila iz sobe do cerkve. Ni

sem več hodil v kuhinjo kakor pri Grafiču. Jedel sem v svoji sobi kakor v Lendavi. Treza mi je prinašala kosilo. Velika, strašna Treza je prihajala z jedjo kakor nekoč. Nisem je pogledal v obraz, toda vedel sem, da se smehlja.

Počasi je prišla in devala posodo pred mene. Z žlico in nožem je nalašč zaropotala, kajti vedela je, da me z najmanjšo stvarjo muči. Delala pa je to s satanskim veseljem, ki ga premore samo ženska. Odšla je počasi. Vstal sem, sklenil roke in prosil Boga goreče:

"Končaj moje trpljenje, Gospod, reši me!"

Popoldne sem odšel k Rataju. Oddahnil sem se v zatohli, gostilniški sobi in začel govoriti.

Svojega glasu skoraj nisem poznal.

Do kraja sem se šele najedel pri Rataju. Tu mi je teknilo in sprostil sem se morečega vzdušja, ki me je morilo na farovžu. Iti na farovž sem se bolj bal, kakor iti ponoči v snegu in dežju v najbolj oddaljeno vas. Tudi pil sem. Navdih sem se polagoma vina, kajti dobra volja se mi je takrat vedno vrnila.

Z Ratajem sva govorila. Ustavil se je pri vratih, da je lahko videl v sobo in ven na cesto.

"Kako je, gospod kaplan? Še vedno se ne razumete z Jerebičem?" Z Ratajem sva obravnavala vse farovške zadeve.

"Še vedno po starem," sem dejal in odpil iz kozarca.

"Treza me bo nekega dne pohodila kakor kobila. Z mano dela, kar ji pade v glavo." Listje na kostanjih pred cerkvijo se je gibalo. Po cesti mimo gostilne je šel nekdo z vilami na rami.

"Pod Grafičem je bilo bolje?" me je vprašal Rataj, da bi si pregledal dolgeč.

"Sto in ena," sem rekel kratko. Risal sem po mizi kroge. Mnogo preperelih kolobarjev od steklenic je bilo zarisanih po

mizi. Muhe so tekale po deskah, dišečih po vinu.

Mimo okna so ropotala kola. Krave so vlekli jarem naražen. Opirale so se z nogami v prah in vsaka je hotela k sebi. Dečko, ki je stal na kolih s podvihanimi rokavi in s podpičnim predpasnikom, je vihtel v rokah bič in pokal.

Takoj po Jerebičevem prihodu v Turnišče so začeli na farovž prihajati gostje. Sedež dekani je bil zdaj tu in središče verskega poslovanja.

Tudi plebanuša Cotlina sem videl pri nas. Ze dolgo, zelo dolgo ga nisem videl. Če sva se srečala v Lendavi, je bil to redek slučaj. Lendava je bilo mesto. Mnogo ljudi se je obrnilo na farovž in tako se je Cotlin nekako izgubil. V Turnišču je drugače. Njegov voz stoji sredi dvorišča; poznam ga dobro. Iz jedilnice se čuje glasen pogovor in smeh. Cotlin se smeje počasi, kakor da bi že s smehom hotel urediti posle, katere opravlja.

Zgodilo se je nekoč, ko sem se vračal na večer od Rataja, da sem začul pred vrati na dvorišču znan smeh in živahen razgovor. Stopal sem po stopnicah navzgor počasi, kajti moja pljuča ne prenesejo nagle hoje. Vrata v jedilnico so se ma-

homa odprla. Cotlin je stopil iz jedilnice nasmejan, redke lase na glavi je imel sive in lep starčevski obraz je sijal od radosti. Takoj za njim je stopil Jerebič, prav tako nasmejan. Ko sta zagledala mene, sta umolknila. Osupnila. Vedela sta, da se vracam iz gostilne. V sebi sem začutil star upor proti njima. Vedeli smo si za misli. Sovražili smo se.

"To ni taka reč," je govoril Cotlin. Nadaljeval je pogovor iz obednice. "Ko prideš k meni, bo verjetno vse v redu."

"Upajmo," je dejal Jerebič, ko sem že prišel na vrh stopnic in sem se obrnil proti svoji sobi. S sklonjeno glavo sem šel mimo gospodov, ki sta vodila versko življenje v naši dekaniji. Ubogega, majhnega sem se čutil.

Jerebič in Cotlin sta šla po

Za vaše počitnice
ste vabljeni, da pridete v
Christiana Lodge
Slovensko letovišče

Hotel ima 30 sob z pršno kopeljo zraven. 17 koč ima vsaka svojo pršno kopel. Centralna obednica, z ameriško-slovensko kuhinjo. Vsakodnevni športi — privatno obrežje, vožnja na čolnu in ribolov. Sprejemamo goste za preko noči. 280 milj izven Clevelanda, na U. S. cesti 112. Pišite po informacije

CHRISTIANA LODGE
Dominik Krasovec, lastnik
Edwardsburg, Mich.
Tel.: 9126 F 5

stopnicah navzdol. Prijetnega pogovora nista pretrgala. Jaz pa sem držal za kljuko. Bil sem razburjen.

Delal se je že mrak. Čakal sem Trezo, ki bi mi morala vsak čas prinesiti večerjo.

Moja mati bo zvedela zdaj za vsak moj korak, kajti Cotlin zahaja zopet k nam. Kako bom popravil zdaj svoje življenje, kako se bom vrnil v naročje svoje matere!

Lepa nedelja je bila, lepa, prelepa. Komaj sem opravil veliko mašo, sem stopil pred cerkev. Ljudje so se razšli po vaseh, le nekaj starih ženic se je držalo še cerkve. Dan je cvetel, najlepši poletni dan. Križi na pokopališču so trepetali v soncu, gozd za parkom se je kopal v vročini. Zidovi obeh cerkev so se gregli. Sonce je poljubovalo stvarstvo s svojo toploto.

Lastovice so preletavale fa-

rovž. Letale so nad Turniščem, škrjanci so prepevali svoje bogokletne pesmi, štrki pa so nad polji klopotali ali pa plaval v negibnih perutmi nad vasio.

Čeprav sem bil slab, sem vendar v sebi čutil nov val moči. Živel bi rad, dolgo, še dolgo.

Sel sem proti farovžu. Sonce mi je dobro delo. Zasišal sem od Rataja, kako je cigan udarjal na cimbele in izvajal instrumentalno pesem. Prislunil sem. Strune so pele, pesem je postajala jasnejša, mehkejša in prijetna.

(Dalje prihodnjic)

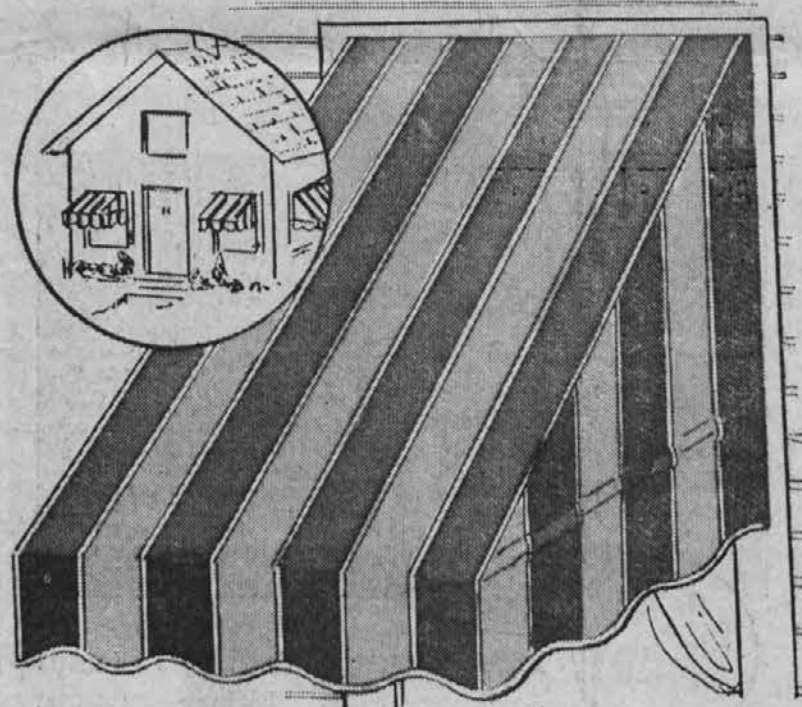

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

THE MAY CO'S BASEMENT POLETNE POTRBEŠČINE

Za dodaten hlad,
Fine, težke vrste Drill

OKENSKES
STREHE

30 inčev
široke

2.88

Te težke vrste drill okenske strehe imajo barvne riže za dodatno trpežnost in trajnost. Imajo podolgovate luknjice, obkrožene z kovino, ki ne zarjavi, trak in potrebne pritiskalne. Dobe se v oranžni, zeleni in beli barvi; dvo-vrstne zelene in bele ali samo enobarvne zelene. Po teh cenah si jih lahko nabavite za vsa okna.

36 inčev široke 3.09
42 inčev široke 3.49
48 inčev široke 3.69

Iz enake vrste drill blaga

ZASTOR ZA PORČ

KI SE SKUPAJ ZVIJE

5 čevljev
širok

4.79

6 čev. širok 5.49 9 čev. širok 7.99
7 čev. širok 6.49 10 čev. širok 8.99
8 čev. širok 7.19 12 čev. širok 9.99

Narejeni iz fine, težke vrste drill blaga z barvanimi progami za dodatno trajnost. Ima zgoraj podolgovate luknjice, obkrožene z kovino, ki ne zarjavi, spodaj pa lesen drog. Perfekten proti soncu in prijetnost na porču za poletje. Vsi so po 6 1/2 čev. dolgi.

Poštna in telefonska naročila sprejeta —
Pokličite CHerry 1-3000
Basement oddelek z zavesami

Coolerator

DESIGNED TO BE DIFFERENT—
TO SERVE
YOU BETTER

HOLDS MORE FOOD
TAKES LESS SPACE
ALL SAFE COLD
TOP TO BASE AND
FRONT TO BACK

Coolerator Princess je nekaj čisto novega v ledenici. Je to edina ledenica, ki je večja znotraj kot pa izgleda na zunaj. To je zato, ker se je porinilo motor v ozadje kabine, da je ves prostor znotraj varen in prost za shranitev jedil in mrzloti.

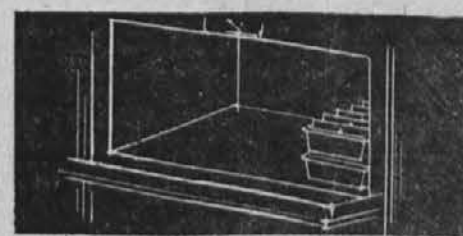
Coolerator Princess je ledenica v sleherni inč—vam nudi obilo prostora za shranitev in zmrazitev jedil. Je velika s preko 7 kubičnih čevljev prostora—a vzlic temu je samo dva čevlja široka, da se prihrani na prostoru v kuhinji. Oglejte si to novo Coolerator ledenico v naši trgovini še danes.

SAMO COOLERATOR
IMA ZERO-LATOR
ZADAJ

Vsa znotranjost kabine je izdelana tako, da ima varno stopinjo mrzloti od vrha do tal, spredaj kot zadaj. Predno kupite ledenico, primate raje znotranjost z moderno izdelavo Cooleratorja.

ODDELEK ZA ZMRZNJENJE

Prostor, kjer je izredno mrzlo za shranitev sladolead—varno spravo zmrazjenih jedil—ledene kocke za na hitro, itd.

AN ELECTRIC FOOD FREEZER PAYS FOR ITSELF

Tu je vzrok, da ...
DOBITE VEČ V IN
Z LEDENICO

Coolerator

Nova Coolerator ledenica vam nudi veliko več kot pa neprimerno kompaktnost in prostornost. Poleg tega, da vam bo ledenica služila veliko let dalje, imate novo lepoto, nove ugodnosti in novo ekonomijo z njo. Oglejte si jo v naši trgovini še danes.

POGLEJTE za te ugodnosti

- ✓ Full-Width Freezer Chest
- ✓ Full-Width Chill-R-Ator Drawer
- ✓ Magic Select-O-Shelves
- ✓ King Size Crisp-O-Lator
- ✓ 5-Year Warranty on Mechanism

PERME'S

HOME EQUIPMENT SALES CO.

720 E. 152 St.

ULster 1-2525